

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 10CoPr/2/2024
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8721202516
Dátum vydania rozhodnutia: 23. 07. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Marek Kohút
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2024:8721202516.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Mareka Kohúta a členov senátu JUDr. Jozefa Angeloviča a JUDr. Marianny Hirkovej, v spore žalobcu: Tatranská mliekareň a.s., so sídlom Nad traťou 26, 060 01 Kežmarok, IČO: 31 654 363, zastúpeného: JUDr. Oldrich Lejnar, LL.M., usadený euroadvokát, so sídlom Pri zastávke 1, 060 01 Kežmarok, IČO: 37 113 801, proti žalovanej: A. B., nar. XX.X.XXXX, bytom B. XX, XXX XX C., zastúpenej: AK Berčo s. r. o., so sídlom J. Hanulu 19, 052 01 Spišská Nová Ves, IČO: 54 329 281, o určenie neplatnosti skončenia pracovného pomeru s prísl., o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Prešov, č.k. 11Cpr/2/2024-191 zo dňa 20.3.2024, takto

rozhodol:

Potvrdzuje rozsudok súdu prvej inštancie.

Žalovaná má proti žalobcovi nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie zamietol žalobu žalobcu, ktorou sa domáhal určenia neplatnosti okamžitého skončenia pracovného pomeru učeného žalovanou listom zo dňa 21.7.2021, ktorý mu bol doručený 23.7.2021. O trovách konania rozhodol tak, že žalovaná má voči žalobcovi nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

2. Vychádzal zo zistenia, že žalovaná mala uzavretú písomnú pracovnú zmluvu so žalobcom dňa 29.1.2018 na funkciu mzdovej účtovníčky od dňa 1.2.2018. Pôvodne bol pracovný pomer dohodnutý na dobu určitú do 31.7.2018, neskôr dodatkom z 20.7.2018 s účinnosťou od 1.8.2018 bol pracovný pomer zmenený na dobu neurčitú. Listom zo dňa 21.7.2021, ktorý žalovaná adresovala žalobcovi, uplatnila okamžité skončenie pracovného pomeru podľa § 69 Zákonníka práce z dôvodu nevyplatenia mzdy za prácu nadčas, ktorú vykonala v máji 2021 v rozsahu 16 hodín. Tento list bol žalobcovi doručený 23.7.2021. V uvedenom podaní žalobkyňa uviedla aj to, že toto okamžité skončenie pracovného pomeru platí v prípade, ak by súd vyslovil neplatnosť jej predchádzajúceho okamžitého skončenia pracovného pomeru. Žalovaná totiž listom zo dňa 4.4.2021 okamžite skončila pracovný pomer so žalobcom pre nevyplatenie mzdy za prácu nadčas za apríl 2021 v rozsahu 23 hodín. Tento list žalobca prevzal 10.6.2021 (čo je zhodné skutkové tvrdenie oboch strán sporu) a následne podal v zákonnej lehote žalobu o neplatnosť tohto skončenia pracovného pomeru, pričom konanie sa viedlo na Okresnom súde Poprad pod sp. zn. 21Cpr/7/2021. Súd v danom konaní dospel k záveru, že toto okamžité skončenie pracovného pomeru je platné, žaloba je nedôvodná a preto ju zamietol rozsudkom č.k. 21Cpr/7/2021-203 zo dňa 13.4.2022. Rozsudok nadobudol právoplatnosť 12.7.2022.

3. Žalovaná uplatnila okamžité skončenie pracovného pomeru podľa § 69 ods. 1 písm. b) Zákonníka práce. Už zo samej podstaty okamžitého skončenia pracovného pomeru, ktorý sa skončí dňom, ktorým je druhému účastníkovi doručené znamená, že nemôže byť právnym úkonom, ktorého platnosť je

podmienená nejakou podmienkou ako v tomto prípade uviedla žalovaná v liste o okamžitom skončení pracovného pomeru, keď konštatovala, že toto okamžité skončenie pracovného pomeru je platné v prípade, ak bude predchádzajúce okamžité skončenie pracovného pomeru neplatné. Podobne okamžité skončenie pracovného pomeru nie je možné odvolať tak ako výpoveď so súhlasom druhej strany (čo pri výpovedi umožňuje § 61 ods. 4 Zákonníka práce) potom, keď je doručené druhému účastníkovi, keďže pracovný pomer sa končí okamžite jeho doručením druhému účastníkovi.

4. V danom prípade v čase napadnutého okamžitého skončenia pracovného pomeru, ktoré je predmetom tejto žaloby, už pracovný pomer medzi stranami sporu neexistoval, keďže bol ukončený predchádzajúcim okamžitým skončením pracovného pomeru dňa 10.6.2021, nakoľko právoplatným rozsudkom súd žalobu žalobcu o neplatnosť daného skončenia pracovného pomeru zamietol. Žalovaná z dôvodu právnej istoty (ako to uviedla sama vo svojom vyjadrení) podala žalobcovi ďalšie okamžité skončenie pracovného pomeru listom, ktorý mu doručila 23.7.2021. V tom čase však už pracovný pomer medzi stranami sporu neexistoval, žalovaná vykonávala práce pre žalobcu už len na základe tzv. faktického pracovného pomeru, ktorým je neplatný pracovný pomer. Neplatný pracovný pomer je potrebné zo strany zamestnávateľa neodkladne ukončiť. Zvláštnosť skončenia faktického pracovného pomeru spočíva v tom, že ho zamestnávateľ neukončuje spôsobom aký predpokladá ustanovenie § 59 Zákonníka práce. Citované ustanovenie Zákonníka práce zakotvuje totiž spôsoby skončenia platného pracovného pomeru, ktorý nemožno použiť pre skončenie faktického, t.j. neplatného pracovného pomeru. Faktický pracovný pomer má zamestnávateľ skončiť faktickým neprideľovaním práce bez potreby právneho úkonu smerujúceho k jeho skončeniu ako je zakotvený v § 59 Zákonníka práce. Ak v čase napadnutého skončenia pracovného pomeru už tento pracovný pomer neexistoval, nie je potreba usporiadať právny vzťah medzi stranami sporu a teda absentuje právny záujem na tom, aby súd rozhodol o neplatnosti napadnutého skončenia pracovného pomeru.

5. Situáciu, ktorá vznikla v tomto prípade a ktorá prinútila žalovanú dať žalobcovi ďalšie okamžité skončenie pracovného pomeru, hoci už tento právny pomer netrval, zaviniť predovšetkým sám žalobca tým, že dal nedôvodne žalobu o neplatnosť prvého okamžitého skončenia pracovného pomeru, pričom neopodstatnenosť tejto žaloby konštatoval súd vo svojom právoplatnom rozsudku. Ak by teda žalobca nedal spomínanú žalobu, nedošlo by k ďalšiemu právnomu úkonu žalovanej spočívajúcemu v poradi druhom okamžitom skončení pracovného pomeru a teda nedošlo by ani k tomuto sporu. Preto argumentácia žalobcu, že bol prinútený dať túto žalobu a že spor zaviniť žalovaná tým, že dala ďalšie okamžité skončenie pracovného pomeru je nenáležitá, konanie žalovanej bolo totiž logickým dôsledkom toho, že žalobca napadol na súde jej prvé okamžité skončenie pracovného pomeru, pričom následne sa ukázalo, že žaloba bola podaná nedôvodne.

6. Okamžité skončenie pracovného pomeru, ktoré je predmetom tejto žaloby a ktoré bolo uplatnené v čase neexistujúceho pracovného pomeru je teda nulitým právnym úkonom a nespôsobuje žiadne právne účinky. Nie je preto možné vyhovieť žalobe o neplatnosť tohto skončenia pracovného pomeru podanej podľa § 77 Zákonníka práce, keďže základným predpokladom úspešnosti takejto žaloby je to, že medzi stranami sporu existuje pracovný pomer, ktorý má byť napadnutým právnym úkonom rozviazaný. Ak tento pracovný pomer neexistuje, žalobcovi nemôže byť poskytnutá právna ochrana podľa § 77 Zákonníka práce. K totožnému právnomu záveru dospel aj Najvyšší súd ČR. Ide o rozsudok 21Cdo/2137/2005 zo dňa 27.9.2006, ktorý vychádzal z obsahovo totožnej právnej úpravy v § 64 Zákonníka práce, ktorá je totožná so slovenskou právnou úpravou v § 77 Zákonníka práce. Na tento rozsudok súd upozornil aj právneho zástupcu žalobcu vrátane inej procesnej úpravy v súvislosti s § 137 písm. d) CSP. Najvyšší súd ČR v citovanom rozsudku okrem už uvedeného záveru uviedol, že žalobu o neplatnosť skončenia faktického (neexistujúceho) pracovného pomeru je potrebné posúdiť podľa § 80 písm. c) CSP (toto ustanovenie však už v slovenskom právnom poriadku neplatí) a uviedol žalobca má naliehavý právny záujem, ale len v zmysle § 80 písm. c) OSP domáhať sa neplatnosti okamžitého skončenia pracovného pomeru. V slovenskej právnej úprave však zákon pripúšťa podanie žaloby o neplatnosť právneho úkonu (ktorým je aj žaloba o neplatnosť okamžitého skončenia pracovného pomeru) len podľa § 137 písm. d) CSP a teda len vtedy, ak takáto žaloba je upravená v konkrétnom právnom predpise, ako je napr. § 77 Zákonníka práce. Ten však nie je možné aplikovať pre tento prípad. Pokiaľ ide o žalobu, ktorej prípustnosť je upravená v § 137 písm. c) CSP, tá sa netýka žaloby o neplatnosť právneho úkonu, ale umožňuje sa domáhať len určenia, že tu nejaké právo je alebo nie je. K podobnému záveru dospel aj Najvyšší súd ČR v rozsudku 21Cdo/3691/2015 zo dňa 11.12.2015, keď uviedol, že ustanovenie § 64 Zákonníka práce (podľa slovenského práva § 77 Zákonníka práce) je špeciálnym

ustanovením, ktoré možno použiť len v prípade neplatne rozviazaného platne vzniknutého pracovného pomeru, keďže tzv. faktický pracovný pomer nemožno rozväzovať, lebo v skutočnosti právne neexistuje. Preto súd žalobu ako neopodstatnenú zamietol.

7. O nároku na náhradu trov konania bolo rozhodnuté podľa § 262 ods. 1 CSP a § 255 ods. 1 CSP, keďže súd nezistil dôvod pre aplikáciu § 257 CSP s poukazom na to, že tento spor by nevznikol, ak by žalobca nepodal nedôvodne žalobu o neplatnosť prvého okamžitého skončenia pracovného pomeru.

8. Proti rozsudku v zákonnej lehote podal odvolanie žalobca a navrhol, aby odvolací súd rozsudok zmenil tak, že súd určuje, že okamžité skončenie pracovného pomeru žalovanej zo dňa 21.7.2021, ktoré bolo doručené žalobcovi dňa 23.7.2021, na základe ktorého mal skončiť pracovný pomer založený pracovnou zmluvou zo dňa 29.1.2018, je neplatné. Žalobca má nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

9. Odvolanie podal z dôvodov, že súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam (§ 365 ods. 1 písm. f) CSP) a rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 365 ods. 1 písm. h) CSP).

10. Namietal, že účastník pracovnoprávnych vzťahov (zamestnanec/zamestnávateľ) môže ten istý pracovný pomer skončiť viacerými právnymi úkonmi urobenými súčasne alebo postupne. Žalovaná právne existujúci, čiže nie faktický, pracovný pomer založený pracovnou zmluvou zo dňa 29. januára 2018, na základe ktorej bola prijatá na pracovnú pozíciu mzdový účtovník s dňom nástupu do práce 1. február 2018, skončila, a to: okamžitým skončením pracovného pomeru zo dňa 4. júna 2021, ktorý bol žalobcovi doručený dňa 10. júna 2021 a následným postupne urobeným okamžitým skončením pracovného pomeru zo dňa 21. júla 2021, ktorý bol žalobcovi doručený dňa 23. júla 2021. Keďže Zákonník práce nebráni takémuto postupu rozviazania toho istého pracovného pomeru, tak v prípade, ak žalobca považoval aj toto druhé okamžité skončenie pracovného pomeru za neplatné a aby zabránil účinkom aj tohto druhého okamžitého skončenia pracovného pomeru zo dňa 21. júla 2021 a doručeného dňa 23. júla 2021, bol nútený podľa ust. § 77 Zákonníka práce podať žalobu o určenie neplatnosti tohto druhého okamžitého skončenia pracovného pomeru. Čiže inými slovami povedané, pokiaľ Zákonník práce nebráni tomu, aby ten istý pracovný pomer mohol byť skončený viacerými právnymi úkonmi urobenými postupne, tak Zákonník práce následne ani nebráni tomu, aby dotknutý účastník pracovného pomeru (zamestnávateľ/zamestnanec) podal podľa § 77 Zákonníka práce postupne aj viaceré žaloby o určenie neplatnosti všetkých týchto právnych úkonov, s ktorým Zákonník práce spája skončenie pracovného pomeru (právny následok). Každú žalobu, ktorou sa napáda neplatnosť právneho úkonu, ktorý má za následok skončenie existujúceho pracovného pomeru, je nutné považovať za žalobu podanú podľa § 77 Zákonníka práce. Predmetom konania o určenie neplatnosti skončenia pracovného pomeru podľa § 77 Zákonníka práce je výlučne len určenie neplatnosti právneho úkonu, ktorým sa mal pracovný pomer rozviazať. Predmetom tohto konania však nie je určenie existencie či neexistencie právneho vzťahu, čiže existencie/neexistencie pracovného pomeru.

11. Zamestnanec môže pracovný pomer platne skončiť aj neplatným okamžitým skončením pracovného pomeru za predpokladu, ak zamestnávateľ netrvá na pokračovaní pracovného pomeru. Z toho teda logicky vyplýva, že v prípade, ak zamestnávateľ aj napriek tomu, že netrvá na pokračovaní pracovného pomeru, je oprávnený podať žalobu podľa ust. § 77 Zákonníka práce, čiže túto žalobu podáva v dobe, kedy už pracovný pomer skončil, t. j. neexistuje. Podanie žaloby podľa § 77 Zákonníka práce nie je podmienené existenciou pracovného pomeru medzi stranami. V tomto konkrétnom prípade však v poradí druhé okamžité skončenie pracovného pomeru žalovanej učinenej okamžitým skončením pracovného pomeru zo dňa 21. júla 2021 a doručeného dňa 23. júla 2021 smerovalo výlučne k skončeniu pracovného pomeru založeného pracovnou zmluvou zo dňa 29. januára 2018, čiže toto v poradí druhé okamžité skončenie pracovného pomeru, ktorý žalovaná urobila postupne, smerovalo k skončeniu existujúceho, nie právne neexistujúceho pracovného pomeru, pričom Zákonník práce ani takémuto spôsobu skončenia pracovného pomeru nebráni.

12. Predmetom konania podľa § 77 Zákonníka práce nie je určenie existencie/neexistencie pracovného pomeru, čiže pracovnoprávneho vzťahu, ale výlučne len určenie platnosti/neplatnosti právneho úkonu, čiže právnej skutočnosti. Najvyšší súd Českej republiky vyslovil názor, že aj právny úkon, ktorý smeruje k rozviazaniu faktického pracovného pomeru je možné napadnúť určovacou žalobou podanou podľa § 80 písm. c) o. s. ř, ak je na tom naliehavý právny záujem. Ust. § 80 písm. c) o. s. ř. je obsahovo identický

s § 137 písm. c) CSP, čiže aj podľa § 137 písm. c) CSP je možné podať žalobu o určenie, či tu právo je, alebo nie je, ak je na tom naliehavý právny záujem.

13. Ako vyplýva z § 137 CSP, ide výlučne len o demonštratívny nie taxatívny výpočet jednotlivých druhov žalôb. Z toho teda vyplýva, že môže byť podaná aj taká žaloba, ktorú nie je možné podradiť pod písm. a) až d) § 137 CSP. Ani § 137 CSP v spojitosti s článkom 5 CSP nebráni tomu, aby okrem zamestnanca/zamestnávateľa ktokoľvek mohol podať žalobu o určenie neplatnosti skončenia pracovného pomeru podľa § 137 písm. c) CSP alebo podľa § 137 písm. c) CSP podať žalobu o určenie neplatnosti skončenia faktického pracovného pomeru, ktorý sa navyše rieši v konaní prejudiciálne ex offa a nemusí byť stranám vôbec zrejmé, že právny úkon smerujúci k skončeniu pracovného pomeru je neplatný z dôvodu neplatnosti pracovnej zmluvy, a to za predpokladu, ak je na tom naliehavý právny záujem.

14. V tomto konkrétnom prípade medzi žalobcom a žalovanou v období od 10. júna 2021, čiže od dourčenia prvého okamžitého skončenia pracovného pomeru žalovanej žalobcovi až do 12. júla 2022, kedy nadobudol právoplatnosť rozsudok Okresného súdu Poprad zo dňa 13. apríla 2022, č. k. 21Cpr/7/2021-203, existoval stav právnej neistoty o tom, či pracovný pomer založený pracovnou zmluvou zo dňa 29. januára 2018 trvá alebo skončil. Keďže Zákonník práce nebráni tomu, aby ten istý pracovný pomer bol skončený viacerými právnymi úkonmi urobeným postupne, tak z logiky veci vyplýva, že všetky ostatné postupne urobené právne úkony, ktoré majú vyvolať skončenie pracovného pomeru a ktoré boli urobené následne a postupne v období právnej neistoty, je nutné považovať za právne skutočnosti, keďže sú spôsobilé vyvolať právny následok, t. j. skončenie pracovného pomeru. V tomto konkrétnom prípade by druhé okamžité skončenie pracovného pomeru mohlo byť považované za ničotné len vtedy, pokiaľ by bolo urobené po 12. júli 2022, čiže v dobe, kedy bol už stav právnej neistoty odstránený, t. j. sa vedelo, že pracovný pomer založený pracovnou zmluvou zo dňa 29. januára 2018 skončil. Čiže jedine v tomto prípade by takéto okamžité skončenie pracovného pomeru zo strany žalovanej nemohlo vyvolať žiadne právne následky. Žaloba o určenie druhého okamžitého skončenia pracovného pomeru bola podaná v období právnej neistoty, kedy ani žalobca a ani žalovaná nevedeli, či pracovný pomer skončil alebo trvá. Medzi žalobcom a žalovanou existoval platný pracovný pomer, a nie fakticky pracovný pomer. Obdobie právnej neistoty nie je možné nazvať faktickým pracovným pomerom v zmysle rozsudku Najvyššieho súdu Českej republiky zo dňa 29. júla 2006, sp. zn. 21Cdo/2137/05, keďže aj obdobie právnej neistoty má svoj právny základ v ustanoveniach Zákonníka práce.

15. V konaní o určenie neplatnosti skončenia pracovného pomeru podľa § 77 Zákonníka práce sa naliehavý právny záujem neskúma a je právne irelevantný. Existencia pracovného pomeru v dobe podania žaloby alebo v dobe vyhlásenia rozsudku je právne irelevantná. V danom konkrétnom prípade išlo o podanie žaloby podľa § 77 Zákonníka práce, ktorú ani samotná žalovaná nikdy nespochybovala. Dôvod, pre ktorý žalovaná dala v poradí druhé okamžité skončenie pracovného pomeru bol ten, že samotná žalovaná v prvom okamžitom skončení pracovného pomeru zo dňa 4. júna 2021 nesprávne vymedzila dôvod pre toto okamžité skončenie pracovného pomeru a nie to, že žalobca toto okamžité skončenie pracovného pomeru napadol prvou žalobou. Faktom je, že v prípade, ak by nebolo podané v poradí druhé okamžité skončenie pracovného pomeru, tak by nemohla byť podaná v poradí druhá žaloba o určenie neplatnosti tohto druhého okamžitého skončenia pracovného pomeru. Z toho teda vyplýva, že neexistuje žiaden kauzálny nexus - príčinná súvislosť medzi podaním prvej žaloby a podaním druhej žaloby, no je daný kauzálny nexus medzi druhým okamžitým skončením pracovného pomeru a druhou žalobou. Z týchto dôvodov je právny názor súdu prvej inštancie, že druhé okamžité skončenie pracovného pomeru zaviniel predovšetkým žalobca, nesprávny.

16. Zákonník práce nepozná pojem ničotný právny úkon. Každý právny úkon, ktorý smeruje k skončeniu právne existujúceho pracovného pomeru, je nutné považovať za právnu skutočnosť, s ktorou právny poriadok spája skončenie tohto pracovného pomeru. Čiže takouto právnu skutočnosťou je každý právny úkon, ktorý bol urobený v období právnej neistoty, t. j. v období, kedy sa nevie, či pracovný pomer skončil, alebo trvá, čo je dôsledok možnosti ten istý pracovný pomer skončiť aj viacerými následne urobenými právnymi úkonmi. V prípade ničotného právneho úkonu, t. j. neexistujúceho právneho úkonu, by takéto právny následok vôbec ani nemohol nastať, čo však nie je tento prípad, keďže v poradí druhé okamžité skončenie pracovného pomeru žalovaná urobila v období právnej neistoty, kedy sama nevedela či prvé okamžité skončenie pracovného pomeru je vôbec platné a či pracovný pomer skončil alebo trvá. Z tohto dôvodu právny názor súdu prvej inštancie, že druhé okamžité skončenie pracovného pomeru zo dňa 21. júla 2021 je ničotné, je nesprávny.

17. Pokiaľ súd prvej inštancie poukazuje na rozsudok Najvyššieho súdu Českej republiky zo dňa 27.9.2006, sp. zn. 21Cdo/2137/2005, tento rozsudok sa na tento prípad absolútne vôbec nevzťahuje, keďže skutkový stav z ktorého Najvyšší súd Českej republiky vychádzal, je absolútne odlišný.

18. Ako vyplýva zo samotného druhého okamžitého skončenia pracovného pomeru a z vyjadrenia žalovanej zo dňa 25. októbra 2021, tak žalovaná v dobe, kedy podala v poradí druhé okamžité skončenie pracovného pomeru, mala vedomosť, že toto druhé okamžité skončenie pracovného pomeru sa uplatní len vtedy, ak prvé okamžité skončenie pracovného pomeru bude neplatné a zároveň žalobca nebude trvať na pokračovaní pracovného pomeru. Je evidentné, že žalovaná podala okamžité skončenie pracovného pomeru jedine z dôvodu, aby jej vznikol nárok na náhradu mzdy podľa ust. § 69 ods. 4 Zákonníka práce, keďže pracovný pomer mohla skončiť aj iným spôsobom.

19. Žalovaná sa k odvolaniu žalobcu nevyjadřila.

20. Krajský súd, ako súd odvolací (§ 34 CSP), vec preskúmal v rozsahu určenom ustanoveniami § 379, § 380 a 381 CSP, bez nariadenia pojednávania podľa § 385 ods. 1, 2 CSP a contrario s použitím § 219 ods. 3 CSP a rozsudok súdu podľa § 387 ods. 1, 2 CSP ako vecne správny potvrdil.

21. Podľa ust. § 387 ods. 1, 2 CSP, odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne. Ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

22. Odvolací súd konštatuje, že prvoinštančný súd vykonal dostatočné dokazovanie a vec správne právne posúdil. Pretože odvolací súd preberá súdom prvej inštancie zistený skutkový stav pokiaľ ide o zistené skutočnosti právne rozhodné pre posúdenie žalobcom uplatneného nároku a v celom rozsahu zdieľa i jeho právny záver vo veci, pričom sa stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, s poukazom na ust. § 387 ods. 2 CSP, odvolací súd konštatuje správnosť jeho dôvodov a odkazuje na správne a presvedčivé odôvodnenie písomného vyhotovenia preskúmaného rozsudku. Odvolací súd nenachádza dôvod, pre ktorý by sa mal od skutkových alebo právnych záverov súdu prvej inštancie odchýliť a nemôže preto dať za pravdu žalobcovi. Odvolací súd konštatuje, že žalobca v odvolaní neuviedol žiadne skutočnosti, okolnosti alebo argumenty, ktoré by neboli predmetom skúmania prvoinštančného súdu a s ktorými by sa prvoinštančný súd náležite nevysporiadal.

23. K námietke žalobcu, že napadnuté rozhodnutie spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci, odvolací súd uvádza, že právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Nesprávnym právnym posúdením veci je omyl súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav. O nesprávnu aplikáciu právnych predpisov ide vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery, avšak v prejednávanej veci, s odvolaním sa na obsah už uvedeného odôvodnenia, odvolací súd považuje skutkové zistenia súdu prvej inštancie za úplné a ich právne posúdenie za správne.

24. Predmetom odvolacieho konania je posúdenie vecnej a právnej správnosti rozsudku súdu prvej inštancie, ktorým žalobu žalobcu, domáhajúceho sa určenia neplatnosti okamžitého skončenia pracovného pomeru žalovanej zo dňa 21.7.2021, doručené žalobcovi dňa 23.7.2021, na základe ktorého mal skončiť pracovný pomer založený pracovnou zmluvou zo dňa 29.1.2018, zamietol.

25. Odvolací súd po oboznámení sa s obsahom spisu konštatuje nedôvodnosť žalobcom podaného odvolania, pretože súd prvej inštancie rozhodol vecne správne, pokiaľ žalobu zamietol. Aj podľa odvolacieho súdu nemôže mať žalobca na podanej žalobe naliehavý právny záujem v zmysle § 137 písm. c) CSP a rovnako ani v zmysle § 137 písm. d) CSP, a preto nebolo možné s ňou naložiť inak, než ju zamietnuť.

26. V prvom rade musí odvolací súd zopakovať správne zistenia prvoinštančného súdu, že žalovaná mala uzavretú písomnú pracovnú zmluvu so žalobcom dňa 29.1.2018 na funkciu mzdovej účtovníčky od

dňa 1.2.2018. Pôvodne bol pracovný pomer dohodnutý na dobu určitú do 31.7.2018, neskôr dodatkom z 20.7.2018 s účinnosťou od 1.8.2018 bol pracovný pomer zmenený na dobu neurčitú. Žalovaná listom zo dňa 4.4.2021 okamžite skončila pracovný pomer so žalobcom pre nevyplatenie mzdy za prácu nadčas za apríl 2021 v rozsahu 23 hodín. Tento list žalobca prevzal 10.6.2021 a následne podal v zákonnej lehote žalobu o neplatnosť tohto skončenia pracovného pomeru, pričom konanie sa viedlo na Okresnom súde Poprad pod sp. zn. 21Cpr/7/2021. Súd v danom konaní dospel k záveru, že toto okamžité skončenie pracovného pomeru je platné, žaloba je nedôvodná a preto ju zamietol rozsudkom č.k. 21Cpr/7/2021-203 zo dňa 13.4.2022. Rozsudok nadobudol právoplatnosť 12.7.2022. Listom zo dňa 21.7.2021 žalovaná opätovne, podľa jej slov z opatrnosti v prípade, ak by súd vyslovil neplatnosť jej predchádzajúceho okamžitého skončenia pracovného pomeru, uplatnila okamžité skončenie pracovného pomeru podľa § 69 ods. 1 písm. b) Zákonníka práce z dôvodu nevyplatenia mzdy za prácu nadčas za mesiac máj 2021 v rozsahu 16 hodín. Tento list bol žalobcovi doručený 23.7.2021.

27. Žalobcovi nemožno vyčítať, že okamžité skončenie pracovného pomeru žalovanej z 21.7.2021 napadol predmetnou žalobou o určenie neplatnosti okamžitého skončenia pracovného pomeru. Čo mu už možno vyčítať je skutočnosť, že na predmetnej žalobe zotrval napriek tomu, že žalobu, ktorou sa domáhal určenia neplatnosti okamžitého skončenia pracovného pomeru žalovanou z 4.4.2021, súd rozsudkom č.k. 21Cpr/7/2021-203 z 13.4.2022 právoplatným 12.7.2022 zamietol, teda žalobcovi muselo byť zrejmé, že pracovný pomer skončil dňom 10.6.2021, preto žalobca nemal dôvod zotrávať na predmetnej žalobe.

28. Ak nedošlo k určeniu neplatnosti skončenia pracovného pomeru podľa § 77 Zákonníka práce v konaní sp. zn. 21Cpr/7/2021, treba vychádzať z toho, že pracovný pomer bol skončený platne, pričom na podaní v poradí druhej žaloby o určenie neplatnosti okamžitého skončenia pracovného pomeru žalovanej z 21.7.2021 nemôže mať žalobca v takom prípade naliehavý právny záujem podľa § 137 písm. c) CSP bez ohľadu na to, že toto v poradí druhé okamžité skončenie pracovného pomeru žalovanej z 21.7.2021 bolo podľa názoru odvolacieho súdu podané predčasne resp. nedôvodne. Je predsa nemysliteľné, aby súd v tomto konaní vyslovil neplatnosť okamžitého skončenia pracovného pomeru žalovanej z 21.7.2021, pričom pracovný pomer medzi stranami sporu skončil dňa 10.6.2021.

29. Zmena koncepcie určovacích žalôb v § 137 CSP, ktorú priniesol Civilný sporový poriadok účinný od 1.7.2016 iba rozčlenila určovacie žaloby na žaloby o určenie existencie, resp. neexistencie práva podľa § 137 písm. c) CSP zachovávajúc pritom naďalej potrebu naplnenia podmienky naliehavého právneho záujmu (ako predpokladu toho, aby sa súd mohol zaoberať vecnou stránkou žaloby) a na žaloby o určenie právnej skutočnosti podľa § 137 písm. d) CSP, ktorých procesná prípustnosť je viazaná na osobitný právny predpis. Príkladom žaloby na určenie právnej skutočnosti je práve žaloba o určenie neplatnosti skončenia pracovného pomeru podľa § 77 Zákonníka práce. Aj keď teda došlo k zmene procesnej úpravy určovacích žalôb, nijak to neovplyvnilo právne účinky vyplývajúce z ust. § 77 Zákonníka práce.

30. Je pravdou, že nová úprava určovacích žalôb smerovala k tomu, aby boli určitým spôsobom „odfiltrované“, teda vylúčené ako procesne neprípustné také žaloby, ktoré s konečnou platnosťou neriešili daný právny vzťah a v zásade boli len akoby medzistupňom ku podaniu ďalšej žaloby, čiže slovami predchádzajúcej judikatúry viažúcej sa ešte k určovacím žalobám z obdobia účinnosti Občianskeho súdneho poriadku, zákonodarca mienil vylúčiť ako neprípustné žaloby, ktoré „neslúžili potrebám praktického života“ (pozri napr. rozhodnutie Najvyššieho súdu SR publikované Zo súdnej praxe pod č. 40/1996, resp. rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 3Cdo/112/2004, resp. sp. zn. 3Cdo/122/2009, atď.).

31. Žalobou podľa § 77 Zákonníka práce možno žalovať len o neplatnosť skončenia pracovného pomeru, ktorý skutočne existoval. V danom prípade však, vzhľadom na právoplatný rozsudok Okresného súdu Poprad č.k. 21Cpr/7/2021-203 z 13.4.2022, pracovný pomer medzi stranami sporu ku dňu 23.7.2021 už neexistoval. Navyše v zmysle § 137 písm. d) CSP nie je možné žalovať o neplatnosť právneho úkonu z iného dôvodu než podľa príslušnej právnej úpravy. Príslušnou právnu úpravou umožňujúcou žalovať o neplatnosť okamžitého skončenia pracovného pomeru je § 77 Zákonníka práce, avšak predpokladom úspešnosti žaloby je to, že pracovný pomer v tom čase existoval.

32. So zreteľom na všetky vyššie uvedené skutočnosti neuznal preto odvolací súd opodstatnenosť dôvodov, na ktoré poukazoval žalobca vo svojom odvolaní, a pokiaľ teda súd prvej inštancie žalobu žalobcu zamietol, rozhodol vecne správne, a preto odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie podľa § 387 ods. 1 a 2 CSP ako vecne správny potvrdil.

33. Odvolací súd taktiež potvrdil výrok rozsudku súdu prvej inštancie o náhrade trov konania (II. výrok), keďže tento vykazoval vecnú správnosť. V prejednávanej veci okresný súd pri rozhodovaní o nároku žalovanej na náhradu trov konania vychádzal zo zásady úspechu v spore.

34. Aplikácia ustanovenia § 257 CSP prichádza do úvahy v prípadoch, keď sú naplnené všetky predpoklady na priznanie náhrady trov konania, avšak súd dospeje k záveru, že sú tu dôvody hodné osobitného zreteľa, pre ktoré náhradu trov konania celkom alebo sčasti neprizná. Musí však ísť o celkom výnimočný prípad, ktorý je potrebné v rozhodnutí náležite odôvodniť. Výnimočnosť môže spočívať v okolnostiach danej veci, ale aj v okolnostiach na strane strán sporu. Pri skúmaní existencie dôvodov hodných osobitného zreteľa prihliada súd jednak k majetkovým, osobným a sociálnym pomerom strán sporu, ale rovnako je potrebné prihliadať aj k okolnostiam, ktoré viedli k uplatneniu práva na súde. Dôležitým je aj správanie strán sporu pred a po podaní žaloby. Dôvodom spočívajúcim v pomeroch strán je napríklad skutočnosť, že sa strana, ktorá nemala úspech vo veci, ocitne v takej závažnej sociálnej alebo majetkovej situácii, ktorá predstavuje dôvod hodný osobitného zreteľa. Je však nutné prihliadnúť aj na pomery druhej strany sporu. Konštatovanie, že rozhodnutie o výnimočnom nepriznaní práva na náhradu trov konania nezasiahne nepriaznivo do majetkovej sféry úspešnej strany bez toho, aby sa súd majetkovou sférou tejto strany zaoberal, je neprípustné a takýto postup možno z hľadiska súdu hodnotiť ako svojvoľný. Pokiaľ súd dospeje k záveru, že pri zohľadnení vyššie uvedených kritérií by sa javilo priznanie trov konania ako neprímerane tvrdé, je na mieste aplikácia ustanovenia o trovách konania podľa § 257 CSP.

35. Ako už bolo uvedené, pri posudzovaní dôvodov hodných osobitného zreteľa súd prihliada nielen na majetkové, sociálne, osobné, zárobkové a iné pomery všetkých strán sporu, ale aj na okolnosti, ktoré viedli strany k uplatneniu nároku na súde a ich postoj v konaní (R 24/1964).

36. Odvolací súd dospel k názoru, že súd prvej inštancie pri svojom rozhodnutí posúdil komplexne relevantné okolnosti pre rozhodovanie o náhrade trov konania a správne aplikoval ustanovenie § 255 ods. 1 CSP, pretože v konaní neboli zistené dôvody hodné osobitného zreteľa, ktoré by odôvodňovali rozhodnúť o trovách konania podľa § 257 CSP. Odvolacie argumenty žalobcu v súvislosti s rozhodovaním prvoinštančného súdu o náhrade trov v tomto smere podané neboli.

37. Pri rozhodovaní o trovách odvolacieho konania vychádzal odvolací súd z ust. § 396 ods. 1 v spojení s § 262 ods. 1 CSP. Odvolací súd pri svojom rozhodovaní aplikoval zásadu zodpovednosti za výsledok (zásadu úspechu) vyplývajúcu z ust. § 255 ods. 1 CSP. V predmetnom prípade bola v odvolacom konaní plne úspešná žalovaná, preto jej podľa vyššie uvedených ustanovení vzniklo právo na náhradu trov odvolacieho konania. O výške náhrady trov odvolacieho konania rozhodne podľa § 262 ods. 2 CSP súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

38. Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Prešove pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustné odvolanie.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ má právo zvoliť si advokáta a možnosť obrátiť sa na Centrum právnej pomoci (§ 160 ods. 2 CSP).

Podanie vo veci samej urobené v elektronickej podobe bez autorizácie podľa osobitného predpisu treba dodatočne doručiť v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe autorizované podľa osobitného

predpisu; ak sa dodatočne nedoručí súdu do desiatich dní, na podanie sa neprihliada. Súd na dodatočné doručenie podania nevyzýva (§ 125 ods. 2 CSP).

Dovolateľ musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 ods.2 v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).